

KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS VEIKLOS SRIČIŲ, KURIOSE EGZISTUOJA DIDELĖ KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖ, NUSTATYMO IR VERTINIMO, APRAŠYMAS

VEIKLOS SRITIS – NUSTATYMAS NENAUDOJAMŲ, NAUDOJAMŲ NE PAGAL PASKIRTĮ, APLEISTŲ AR NEPRIŽIŪRIMŲ NEKILNOJAMOJO TURTO OBJEKTŲ, TOKIŲ OBJEKTŲ SĄRAŠO SUDARYMAS IR KEITIMAS

2017-09-28 Nr. 32-3-14
Kaunas

Kauno miesto savivaldybės veiklos srityse už laikotarpį nuo 2016-09-30 iki 2017-09-01 buvo atliekamas korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimas, pasirenkant veiklos sritį, kuri atitiktų Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje numatytiems kriterijams. Kauno miesto savivaldybės tarybai ženkliai sumažinus Savivaldybės administracijos valstybės tarnautojų ir darbuotojų etatų skaičių Kauno miesto savivaldybės (toliau ir Savivaldybės) administracijos direktorius pavedė, tarp kitų papildomai pavedamų atlikti funkcijų, Centrinio viešųjų pirkimų ir koncesijų skyriaus vedėjo pavaduotojui Antanui Mockui atlikti ir Kauno miesto savivaldybės veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, antikorupcinį vertinimą.

Atsižvelgus į 2017-06-30 Lietuvos Respublikos Specialiųjų tyrimų tarnybos Kauno valdybos rašte Nr. 4-07-602 pateiktą pasiūlymą, tačiau įvertinus, aplinkybes, kad ženkliai sumažinus Savivaldybės administracijos pareigybių skaičių turimi riboti pajėgumai korupcijos pasireiškimo tikimybė buvo nustatinėjama Kauno miesto savivaldybės administracijos veiklos, nustatant nenaudojamus, naudojamus ne pagal paskirtį, apleistus arba neprižiūrimus nekilnojamojo turto objektus, sudarant ir keičiant tokių objektų sąrašą, srityje.

Nustatant korupcijos pasireiškimo tikimybę vadovautasi Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“, Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 „Dėl Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo analizuojamas laikotarpis nuo 2016-09-30 iki 2017-09-01, atskirais atvejais ir kitų laikotarpių duomenys.

Pasirinktos Kauno miesto savivaldybės administracijos veiklos, nustatant nenaudojamus, naudojamus ne pagal paskirtį, apleistus arba neprižiūrimus nekilnojamojo turto objektus, sudarant ir keičiant tokių objektų sąrašą, srities analizė atlikta dokumentiniu būdu, analizuojant Lietuvos Respublikos teisės aktus, susijusius su nagrinėjama veiklos sritimi, taip pat Kauno miesto savivaldybės priimtus sprendimus, teisės aktus ir atliktus veiksmus.

Vertinant Kauno miesto savivaldybės administracijos veiklos, nustatant nenaudojamus, naudojamus ne pagal paskirtį, apleistus arba neprižiūrimus nekilnojamojo turto objektus, sudarant ir keičiant tokių objektų sąrašą, srities atitiktį Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje nustatytiems kriterijams, o šiuo atveju veiklos sritį priskiriant prie sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, dėl atitikimo Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalies 4 punkte numatytiems kriterijams – „*veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu*“, buvo užpildytas Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų priede pateiktas pavyzdinis veiklos analizavimo klausimynas.

Atliekant tyrimą buvo vertinta ar Kauno miesto savivaldybės priimtuose vidaus teisės aktuose reglamentuota, kas ir kokiomis sąlygomis bei pagal kokius kriterijus gali nustatyti, jog nekilnojamojo turto objektai yra nenaudojami, naudojami ne pagal paskirtį, apleisti arba neprižiūrimi, ar nustatantiems tokius turto objektus nesuteikti įgaliojimai veikti savo nuožiūra, ar užtikrinama, kad nustatant nenaudojamus, naudojamus ne pagal paskirtį, apleistus arba neprižiūrimus nekilnojamojo

turto objektus, sudarant ir keičiant tokių objektų sąrašą, procedūros būtų skaidrios, viešos ir subjektams, kuriems taikoma ši procedūra ir dėl to *atsirandanti pareiga mokėti daug didesnę padidinto tarifo nekilnojamojo turto mokestį bei prarandama teisė prašyti ir gauti mokesčių lengvatas Kauno miesto savivaldybės biudžeto sąskaita*, nesukurtų nevienodų sąlygų, ar teisės aktuose atskirtas sprendimų įtraukti į nenaudojamų, naudojamų ne pagal paskirtį, apleistų arba neprižiūrimų statinių ir patalpų sąrašą ir (ar) iš jo išbraukti priėmimo bei kontrolės įgyvendinimas.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo metodai: dokumentų ir teisės aktų analizė, peržiūrint analizuotų struktūrinių padalinių nuostatus, pareigybių aprašymus, Lietuvos Respublikos įstatymus, Vyriausybės nutarimus, Vyriausybės įgaliotų institucijų priimtus teisės aktus, Kauno savivaldybės tarybos sprendimus, Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymus ir kitus teisės aktus, kuriais savo darbe vadovaujamosi vykdant priskirtas funkcijas, reguliuojančius analizuotą nenaudojamų, naudojamų ne pagal paskirtį, apleistų arba neprižiūrimų nekilnojamojo turto objektų nustatymo, tokių objektų sąrašo sudarymo ir keitimo, veiklos sritį bei analizuojant valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijas bei priede pateiktą klausimyną.

Analizės tikslas nustatyti konkrečius korupcijos rizikos veiksnius ir kitas sąlygas, įvykius bei aplinkybes, galinčias sudaryti prielaidas Kauno savivaldybės administracijos valstybės tarnautojams padaryti korupcinio pobūdžio pažeidimus ar kitus, tapataus pobūdžio, tačiau mažiau pavojingus teisės pažeidimus veiklos, nustatant nenaudojamus, naudojamus ne pagal paskirtį, apleistus arba neprižiūrimus nekilnojamojo turto objektus, sudarant ir keičiant tokių objektų sąrašą, srityje, ir pateikti rekomendacijas, kurios padėtų valdyti nustatytus korupcijos rizikos veiksnius.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės analizuojama veiklos sritis – Kauno miesto savivaldybės nenaudojamų, naudojamų ne pagal paskirtį, apleistų arba neprižiūrimų nekilnojamojo turto objektų nustatymas, tokių objektų sąrašo sudarymas ir keitimas.

Kauno miesto savivaldybės administracijos veiklos, nustatant nenaudojamus, naudojamus ne pagal paskirtį, apleistus arba neprižiūrimus nekilnojamojo turto objektus, sudarant ir keičiant tokių objektų sąrašą, srityje buvo analizuojami priimti teisės aktai, sprendimai, atlikti veiksmai ir vertinta ar reikalinga priimti papildomus vietinio lygmens teisės aktus įstatymams ir kitiems teisės aktams įgyvendinti; vertinta, ar teisės aktuose nustatyta sprendimu priėmimo, veiksnių atlikimo tvarka yra skaidri, ar juose įtvirtinti sprendimu priėmimo principai, aiškūs kriterijai, sprendimų priėmimo terminai, subjektai ir pan.; vertinta, ar yra įtvirtinti Kauno miesto savivaldybės administracijos vidaus kontrolės funkcionavimo pagrindai.

Nustačius, kad Kauno miesto savivaldybės administracijos veiklos, nustatant nenaudojamus, naudojamus ne pagal paskirtį, apleistus arba neprižiūrimus nekilnojamojo turto objektus, sudarant ir keičiant tokių objektų sąrašą, *sritis gali atitikti kriterijus, kur galimai egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė bei tai įvertinus*, užpildytas Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo klausimynas Kauno miesto savivaldybės administracijos veiklos, nustatant nenaudojamus, naudojamus ne pagal paskirtį, apleistus arba neprižiūrimus nekilnojamojo turto objektus, sudarant ir keičiant tokių objektų sąrašą, srityje.

Vertinant veiklos, nustatant nenaudojamus, naudojamus ne pagal paskirtį, apleistus arba neprižiūrimus nekilnojamojo turto objektus, sudarant ir keičiant tokių objektų sąrašą, sritį, vertinta ar tarnautojams priskirtos funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė išsamiai reglamentuoti, ar valstybės tarnautojams suteikti įgaliojimai ir suteiktos kitos papildomos teisės nustatyti tokius objektus, įtraukti juos tokių objektų sąrašą ar iš jo išbraukti gali būti priskirtini prie veiklos sričių, kuriose egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė.

Pagal Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymą (toliau – NTMĮ), konkretų nekilnojamojo turto mokesčio (toliau – NTM tarifą), kuris galios savivaldybės teritorijoje nuo kito mokesčio laiko tarptuo pradžios, nustato savivaldybės taryba. Pagal NTMĮ gali būti nustatytas mokesčio tarifas intervale nuo 0,3 proc. iki 3 proc. nekilnojamojo turto mokesčio vertės. Savivaldybės taryba gali nustatyti konkretų ar kelis konkrečius mokesčio tarifus, kurie diferencijuojami atsižvelgiant į vieną arba kelis iš šių kriterijų: nekilnojamojo turto paskirtį, naudojamą

(pavyzdžiui, nenaudojamas, naudojamas ne pagal paskirtį, apleistas ir pan.), teisinį statusą (pavyzdžiui, priskirtas nekilnojamosioms kultūros vertybėms, architektūros paminklams ir pan.), jo technines savybes, priežiūros būklę, mokesčio mokėtojų kategorijas (dydį ar teisinę formą, ar socialinę padėtį) ar nekilnojamojo turto buvimo savivaldybės teritorijoje vietą.

Nekilnojamojo turto mokestinė vertė yra jo vidutinė rinkos vertė, nustatyta pagal vėliausius Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka patvirtintus nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentus. 2017 ir 2018 metų nekilnojamojo turto mokestinė vertė buvo nustatyta 2016 m. sausio 1 d., turto vertintojui atlikus masinį nekilnojamojo turto vertinimą ir nustatčius nekilnojamojo turto mokestines vertes 5 metams – iki 2020 metų. Tam tikros rūšies turto (gamybinių, pramoninių, inžinerinių statinių) mokestinė vertė nustatoma taikant atkuriamosios vertės (kaštų) metodą (apskaičiuojant lizinio nusidėvėjimo procentą). Mokesčio mokėtojai vieną kartą per mokestinį laikotarpį, per tris mėnesius nuo mokestinio laikotarpio pradžios, turto vertintojui gali pateikti prašymą nekilnojamojo turto mokestine verte laikyti nekilnojamojo turto vertę, nustatytą atlikus nekilnojamojo turto individualų vertinimą. Nekilnojamojo turto vertinimas atliekamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka ne rečiau kaip kas 5 metai.

2015 m. lapkričio 10 d. Savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-619 buvo nustatyti 2016 metams trys NTM tarifai:

pagrindinis – 1 proc. nekilnojamojo turto mokestinės vertės;

lengvatinis – 0,7 proc. nekilnojamojo turto mokestinės vertės nekilnojamajam turtui, esančiam Naujamiestyje ir Senamiestyje, smulkiojo verslo subjektams nuosavybės teise priklausančiam nekilnojamajam turtui, taip pat nekilnojamajam turtui mokesčio mokėtojų naudojamam vykdant tam tikrą veiklą: knygų mažmeninę prekybą specializuotose parduotuvėse; mažmeninę prekybą suvenyrais specializuotose parduotuvėse; antikvarinių daiktų mažmeninę prekybą; maitinimo ir gėrimų teikimo veiklą; komercinių meno galerijų veiklą (meno dirbinių eksponavimas ir pardavimas); viešbučių ir panašių laikinų buveinių veiklą;

padidintas, maksimalus galimas – 3 proc. nekilnojamojo turto mokestinės vertės už nekilnojamąjį turtą, įtrauktą į Nenaudojamų, naudojamų ne pagal paskirtį, apleistų arba neprižiūrimų patalpų ir statinių sąrašą.

2016 m. gegužės 24 d. Savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-242 buvo nustatyti 2017 metams trys NTM tarifai:

pagrindinis – 1 proc. nekilnojamojo turto mokestinės vertės;

lengvatinis – 0,7 proc. nekilnojamojo turto mokestinės vertės nekilnojamajam turtui, esančiam Naujamiestyje ir Senamiestyje, smulkiojo verslo subjektams nuosavybės teise priklausančiam nekilnojamajam turtui, taip pat nekilnojamajam turtui mokesčių mokėtojų ar apmokestinamo nekilnojamojo turto valdytojų naudojamam vykdant tam tikrą veiklą: knygų mažmeninę prekybą specializuotose parduotuvėse; mažmeninę prekybą suvenyrais specializuotose parduotuvėse; antikvarinių daiktų mažmeninę prekybą; maitinimo ir gėrimų teikimo veiklą; komercinių meno galerijų veiklą (meno dirbinių eksponavimas ir pardavimas); viešbučių ir panašių laikinų buveinių veiklą;

padidintas, maksimalus galimas – 3 proc. nekilnojamojo turto mokestinės vertės už nekilnojamąjį turtą, įtrauktą į Nenaudojamų, naudojamų ne pagal paskirtį, apleistų arba neprižiūrimų patalpų ir statinių sąrašą.

2017 m. gegužės 23 d. Savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-286 buvo nustatyti 2018 metams trys NTM tarifai:

pagrindinis – 1 proc. nekilnojamojo turto mokestinės vertės;

lengvatinis – 0,7 proc. nekilnojamojo turto mokestinės vertės nekilnojamajam turtui, esančiam Naujamiestyje ir Senamiestyje, smulkiojo verslo subjektams, taip pat nekilnojamajam turtui mokesčio mokėtojų naudojamam vykdant tam tikrą veiklą: knygų mažmeninę prekybą specializuotose parduotuvėse; mažmeninę prekybą suvenyrais specializuotose parduotuvėse; antikvarinių daiktų mažmeninę prekybą; maitinimo ir gėrimų teikimo veiklą; komercinių meno galerijų veiklą (meno dirbinių eksponavimas ir pardavimas); viešbučių ir panašių laikinų buveinių veiklą;

padidintas, maksimalus galimas – 3 proc. nekilnojamojo turto mokestinės vertės už nekilnojamąjį turtą, įtrauktą į Nenaudojamų, naudojamų ne pagal paskirtį, apleistų arba neprižiūrimų patalpų ir statinių sąrašą.

Nustatant padidintą maksimalų NTM tarifą už apleistą ir nenaudojamą nekilnojamąjį turtą siekiama, kad ne tik Savivaldybės biudžetas gautų daugiau pajamų, bet paskatinti tokio turto savininkus greičiau pradėti šių statinių ir pastatų tvarkybos darbus. Atkreiptinas dėmesys, jog nustačius daug didesnį NTM tarifą už nekilnojamąjį turtą, įtrauktą į Nenaudojamų, naudojamų ne pagal paskirtį, apleistų arba neprižiūrimų patalpų ir statinių sąrašą *atsiranda ir tikimybė pasireikšti korupcijai*, nes nekilnojamojo turto savininkai (valdytojai) yra tiesiogiai suinteresuoti mokėti ne padidintą, bet mažesnį mokestį už nekilnojamąjį turtą, todėl stengsis (*galimai ir neteisėtai „tardamiesi“ su atsakingais valstybės tarnautojais, kad šie už tam tikrą „atlygį“ nevykdytų savo pareigų ar jas vykdytų netinkamai*), jog jų turtas nebūtų įtrauktas į Nenaudojamų, naudojamų ne pagal paskirtį, apleistų arba neprižiūrimų patalpų ir statinių sąrašą arba įtraukus kuo skubiau būtų išbrauktas iš šio sąrašo.

Kauno miesto savivaldybės administracijoje vykdamą veiklą, susijusią su nenaudojamų, naudojamų ne pagal paskirtį, apleistų arba neprižiūrimų patalpų ir statinių nustatymu, jų įtraukimu į nenaudojamų, naudojamų ne pagal paskirtį, apleistų arba neprižiūrimų patalpų ir statinių sąrašą ar išbraukimu iš šio sąrašo „vieno langelio“ principo pritaikyti negalima, nes pagrindinį darbą atlieka teritoriniai padaliniai – seniūnijos, kurios tiesiogiai dirba su asmenimis, kurie nuosavybės teise valdo nekilnojamąjį turtą, kuris apmokestinamas Nekilnojamojo turto mokesčiu ir yra ketinamas įrašyti į minėtą sąrašą.

Vykdamą veiklą, susijusią su nenaudojamų, naudojamų ne pagal paskirtį, apleistų arba neprižiūrimų patalpų ir statinių nustatymu, jų įtraukimu į nenaudojamų, naudojamų ne pagal paskirtį, apleistų arba neprižiūrimų patalpų ir statinių sąrašą (toliau ir Sąrašas) ar išbraukimu iš šio Sąrašo užtikrinti viešumą ir viešinimą sudėtinga, nes Sąrašas yra ir asmens duomenų, kurie neviešinami. Kauno miesto savivaldybės administracijos direktorius 2016 m. gruodžio 13 d. įsakymu Nr. A1-1805 patvirtino Nenaudojamų, naudojamų ne pagal paskirtį, apleistų arba neprižiūrimų patalpų ir statinių 2017 metų sąrašą. Į šį Sąrašą įtraukto nekilnojamojo turto savininkai pagal Kauno miesto savivaldybės tarybos 2016 m. gegužės 24 d. sprendimo Nr. T-242 „Dėl 2017 metų nekilnojamojo turto mokesčio tarifų nustatymo“ 5 punktą, 2017 metais turi mokėti nekilnojamojo turto mokestį padidintu tarifu. Administracijos direktoriaus įsakymu patvirtintas Sąrašas yra neviešas, konkrečioms asmenims teikiami išrašai iš šio Sąrašo tik dėl jiems priklausančio nekilnojamojo turto, tačiau Nenaudojamų, naudojamų ne pagal paskirtį, apleistų arba neprižiūrimų patalpų ir statinių nustatymo tvarkos aprašas yra norminis teisės aktas, kuris skelbiamas Teisės aktų registre, todėl taip užtikrinamas šios veiklos skaidrumas, nes kiekvienas suinteresuotas gali pasitikrinti kokia tvarka ir kokius kriterijus atitinkantis turtas gali būti įtraukiamas į nenaudojamų, naudojamų ne pagal paskirtį, apleistų arba neprižiūrimų patalpų ir statinių sąrašą ir kokius kriterijus atitinkantis turtas turi būti išbraukiamas iš šio sąrašo ir esant pažeidimams ginti savo teises. Informacija apie šios veiklos vykdymą, kuri gali būti viešinama, yra skelbiama Kauno miesto savivaldybės svetainėje www.kaunas.lt (adresu <http://www.kaunas.lt/verslas-finansai/turtas/>).

Kauno miesto savivaldybės taryba 2008 m. gruodžio 18 d. sprendimu Nr. T-624 patvirtino Nenaudojamų, naudojamų ne pagal paskirtį, apleistų arba neprižiūrimų patalpų ir statinių nustatymo tvarkos aprašą (toliau ir NS tvarka). NS tvarkos (*nauja redakcija patvirtinta Kauno miesto savivaldybės tarybos 2016 m. gegužės 24 d. sprendimu Nr. T-240*) 6 p. nustatyta: „Iki kiekvienų metų spalio 1 d. <...> seniūnijos <...> savo seniūnijos teritorijoje pagal nustatytus kriterijus vizualiai įvertinusios nekilnojamojo turto techninės priežiūros būklę, nustato statinius ir patalpas, kurie yra nenaudojami arba naudojami ne pagal paskirtį, arba yra apleisti, arba neprižiūrimi, ir sudaro jų sąrašus, registruotais laiškais per 10 darbo dienų informuoja asmenis, kurių nuosavybės teise valdomas nekilnojamas turtas *ketinamas įrašyti į Sąrašą <...>* apie ketinimą įrašyti į Sąrašą jų nekilnojamąjį turtą ir nekilnojamojo turto mokesčio tarifo šiam turtui nustatymą“.

NS tvarkos 13 p. nustatyta, kad „savininkas ar valdytojas gali per 20 dienų nuo pranešimo apie jų valdomo nekilnojamojo turto ketinimą įrašyti ar įrašymą į Sąrašą išsiuntimo dienos

pateikti seniūnijai dokumentus, įrodančius, kad nekilnojamasis turtas neatitinka 4.1–4.3 papunkčiuose nurodytų kriterijų arba kad atitikimas šiems kriterijams yra sąlygotas vienos ar keleto šių aplinkybių“, kurios detalizuotos 13 punkto papunkčiuose. Galimos rizikos antikorupcinio požiūriu dėl kai kurių šio punkto papunkčių nuostatų buvo nurodytos teisės akto projekto Antikorupcinio vertinimo pažymoje (prieiga per internetą <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAK/e92698b0180611e6aa14e8b63147ee94?jfwid=a82o53d0n>).

NS tvarkos 8 p. nustatyta, kad „Seniūnijos, įvertinusios savininko ar valdytojo pagal 13 punktą pateiktus dokumentus, iki kiekvienų metų lapkričio 10 d. patikslina sąrašus ir ne vėliau kaip per 10 darbo dienų suderina sąrašus su Kauno miesto savivaldybės administracijos Miesto planavimo ir architektūros skyriumi <...>.“ Miesto planavimo ir architektūros skyrius pateikia turimą informaciją apie šias aplinkybes: nekilnojamojo turto savininkas kreipėsi į kompetentingas institucijas dėl statybą leidžiančių dokumentų išdavimo į Sąrašą įrašytam nekilnojamajam turtui statyti, rekonstruoti, atnaujinti (modernizuoti), remontuoti, griauti, paskirčiai keisti, specialiųjų architektūros reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų išdavimo arba teritorijų, kuriose yra į Sąrašą įrašytas nekilnojamasis turtas, planavimo ar projektavimo inicijavimo ir sąlygų šiems dokumentams rengti nustatymo ir nebuvo baigtas minėtų dokumentų derinimo procesas arba po atitinkamo sprendimo (išduoto statybą leidžiančio dokumento, specialiųjų architektūros reikalavimų, priimto Administracijos direktoriaus įsakymo dėl teritorijos planavimo ar žemės sklypų formavimo pertvarkymo organizavimo) priėmimo praėjo mažiau kaip šeši mėnesiai.

NS tvarkos 9 p. nustatyta, kad „Seniūnijos ne vėliau kaip iki gruodžio 1 d. pateikia suderintus sąrašus kartu su Nekilnojamojo turto registro duomenų banko išrašais, išsamiai aprašyta vaizdine medžiaga, kurioje nurodyta fiksavimo data (aprašymai, nuotraukos, žemėlapiai ir pan.), <...> Finansų ir ekonomikos skyriui <...>“. Papildomai Finansų ir ekonomikos skyrius informaciją apie apleistus, neprižiūrimus ir (ar) nenaudojamus kioskus ir paviljonus ir sudarytą tokių kioskų ir paviljonų, kurių statytojai nežinomi, sąrašą gauna iš Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2014 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. A-895 sudarytos Prekybos ir paslaugų teikimo viešosiose vietose komisijos, kurios nuostatų 17.3 p. nustatyta komisijos funkcija „nagrinėja gautą informaciją apie apleistus, neprižiūrimus ir (ar) nenaudojamus kioskus ir paviljonus, sudaro apleistų, neprižiūrimų ir (ar) nenaudojamų kioskų ir paviljonų, kurių statytojai nežinomi, sąrašą, ir su pasiūlymais pateikia jį Savivaldybės administracijos direktoriui“.

NS tvarkos 10 p. nustatyta, kad „Finansų ir ekonomikos skyrius, gavęs <...> informaciją, ją apibendrina ir nustatyta tvarka parengia Administracijos direktoriaus įsakymą dėl Sąrašo patvirtinimo. Administracijos direktorius iki kiekvienų metų gruodžio 15 dienos patvirtina Sąrašą. Sąrašas taikomas kitam mokestiniam laikotarpiui, o pagal 11 p. nuostatas Finansų ir ekonomikos skyrius registruotu laišku per 10 darbo dienų nuo minėto Administracijos direktoriaus įsakymo pasirašymo dienos praneša įrašyto į Sąrašą nekilnojamojo turto savininkams apie jų valdomo nekilnojamojo turto įrašymą į Sąrašą ir nekilnojamojo turto mokesčio tarifą šiam turtui nustatymą bei minėto įsakymo nuorašą pateikia Kauno apskrities valstybinei mokesčių inspekcijai.

NS tvarkos 14 ir 15 p. reglamentuota kaip turtas išbraukiamas iš Sąrašo, t. y. nustatyta, kad seniūnija, išnagrinėjusi turto savininko ar valdytojo prašyme išdėstytus motyvus, išsiaiškinusi, kokių imtasi veiksmų nekilnojamojo turto būklei pagerinti, ir įvertinusi NS tvarkos 13 punkto papunkčiuose nurodytą informaciją, per 10 darbo dienų nuo <...> prašymo gavimo dienos pateikia Finansų ir ekonomikos skyriui informaciją, kad nekilnojamasis turtas turi būti išbrauktas iš Sąrašo, jei nusprendžia, kad prašymas pagrįstas, o jei nusprendžia netenkinti <...> pateikto prašymo, savininką apie tai informuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka. Finansų ir ekonomikos skyrius per 10 darbo dienų nuo minėtos informacijos gavimo dienos nustatyta tvarka parengia Administracijos direktoriaus įsakymą dėl Sąrašo pakeitimo ir teikia jį pasirašyti Administracijos direktoriui.

Pagal Nenaudojamų, naudojamų ne pagal paskirtį, apleistų arba neprižiūrimų patalpų ir statinių nustatymo tvarkos aprašą Finansų ir ekonomikos skyrius (anksčiau Finansų skyrius) turėjo ir turi pareigą rengti apibendrinto Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu

tvirtinamo nenaudojamų, naudojamų ne pagal paskirtį, apleistų arba neprižiūrimų statinių ir patalpų sąrašo projektą, tačiau ankstesniuose šio skyriaus nuostatuose ir jame dirbančių valstybės tarnautojų pareigybių aprašymuose tokios funkcijos nebuvo įrašytos.

2017 m. birželio 29 d. Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. A-2502 patvirtinta nauja Kauno miesto savivaldybės administracijos Finansų ir ekonomikos skyriaus nuostatų redakcija. Šių nuostatų 12.3.9 papunktyje jau nustatyta skyriaus funkcija, kad mokesčių ir jų administravimo srityse „*rengia nenaudojamų, naudojamų ne pagal paskirtį, apleistų arba neprižiūrimų patalpų ir statinių sąrašus, nenaudojamų žemės ir valstybinės žemės sklypų sąrašus*“.

2017 m. birželio 29 d. Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. A-2505 patvirtintas naujas Finansų ir ekonomikos skyriaus Mokesčių poskyrio vedėjo pareigybės aprašymas. Šio poskyrio vedėjui pareigybės aprašyme (7.4.2 p.) nustatyta ir funkcija „kontroliuoti nenaudojamų, naudojamų ne pagal paskirtį, apleistų arba neprižiūrimų patalpų ir statinių <...> sąrašų rengimą“.

2017 m. birželio 29 d. Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. A-2504 patvirtintas naujas Finansų ir ekonomikos skyriaus Mokesčių poskyrio vyriausiojo specialisto pareigybės aprašymas. Šiam specialistui pareigybės aprašyme (7.5 p.) nustatyta ir funkcija „rengti Savivaldybės teisės aktų dėl <...> nenaudojamų, naudojamų ne pagal paskirtį, apleistų arba neprižiūrimų patalpų ir statinių sąrašų patvirtinimo ir jo pakeitimo projektus<...>“.

Kauno miesto savivaldybės administracijos direktorius 2017 m. vasario 2 d. įsakymu Nr. A-368 patvirtino Kauno miesto savivaldybės administracijos filialų – seniūnijų nuostatus. Šiuose nuostatuose nustatyta, kad statinių naudojimo priežiūros srityje (12.15.3 p.) sudaro patikrintų statinių, kurių naudojimo priežiūrą pagal teisės aktus atlieka Savivaldybės administracija, naudotojų sąrašą ir jį nuolat papildo, rengia ir teikia Savivaldybės administracijos direktoriui ir kitoms institucijoms statinių naudojimo priežiūros ataskaitas, (12.15.4 p. kaupia informaciją apie statinių naudojimo priežiūrą, nagrinėja fizinį ir juridinių asmenų skundus dėl netinkamos statinių priežiūros <...>, (12.15.7 p.) atlieka kitas teisės aktuose nustatytas statinių naudojimo priežiūros funkcijas, priskirtas Savivaldybės administracijai.

Iš to kas išdėstyta aukščiau manytina, jog Kauno miesto savivaldybės tarybos patvirtinto Nenaudojamų, naudojamų ne pagal paskirtį, apleistų arba neprižiūrimų patalpų ir statinių nustatymo tvarkos apraše reglamentuotos sprendimų priėmimo, vykdančią veiklą, susijusią su tokių statinių nustatymu, jų įtraukimu į nenaudojamų, naudojamų ne pagal paskirtį, apleistų arba neprižiūrimų patalpų ir statinių sąrašą ar išbraukimu iš šio sąrašo, ir jų apskundimo procedūros.

Seniūnijose įsteigtos vyriausiųjų specialistų pareigybės, kurių specialiajai veiklos sričiai priskirta seniūnijos teritorijoje esančių statinių naudojimo priežiūros ir aplinkos kokybės priežiūros administravimas. Šie specialistai vykdo seniūnijai priskirtoje teritorijoje esančių statinių naudojimo priežiūrą, kaupia kompiuterinėse duomenų bazėse informaciją apie statinių naudojimo priežiūrą, rengia sąrašus, jų veiklą kontroliuoja Seniūnai, tarp kurių pareigų yra organizuoti statinių naudojimo priežiūrą.

Seniūnijų sudarytus nenaudojamų, naudojamų ne pagal paskirtį, apleistų arba neprižiūrimų patalpų ir statinių sąrašus dar tikrina ir derina Savivaldybės administracijos Miesto planavimo ir architektūros skyrius, tik tada jie perduodami Finansų ir ekonomikos skyriui. Šis skyrius dar kartą peržiūri seniūnijų pateiktus suderintus sąrašus kartu su Nekilnojamojo turto registro duomenų banko išrašais, išsamiai aprašyta vaizdine medžiaga, kurioje nurodyta fiksavimo data (aprašymai, nuotraukos, žemėlapiai ir pan.) ir parengia apibendrintą sąrašą visos Savivaldybės teritorijos mastu, kurį tvirtina Administracijos direktorius.

Manytina, kad tokios procedūros užtikrina sprendimų įtraukti į nenaudojamų, naudojamų ne pagal paskirtį, apleistų arba neprižiūrimų patalpų ir statinių sąrašą ar išbraukti iš šio sąrašo priėmimo proceso vidaus kontrolę ir nesuteikia vienam asmeniui per daug įgaliojimų.

Iš to kas paminėta darytina išvada, kad veikla nustatant nenaudojamus, naudojamus ne pagal paskirtį, apleistus arba neprižiūrimus nekilnojamojo turto objektus, sudarant ir keičiant tokių objektų sąrašą išsamiai reglamentuota Kauno miesto savivaldybės tarybos 2008 m. gruodžio 18 d. sprendimu Nr. T-624 (nauja redakcija patvirtinta Kauno miesto savivaldybės tarybos 2016 m. gegužės

24 d. sprendimu Nr. T-240) patvirtintame Nenaudojamų, naudojamų ne pagal paskirtį, apleistų arba neprižiūrimų patalpų ir statinių nustatymo tvarkos apraše, funkcijos nurodytos Kauno miesto savivaldybės administracijos filialų seniūnijų nuostatuose, seniūnų ir seniūnijų vyriausiųjų specialistų pareigybių aprašymuose, Finansų ir ekonomikos skyriaus nuostatuose, šio skyriaus Mokesčių poskyrio vedėjo ir specialisto pareigybių aprašymuose. Nenaudojamų, naudojamų ne pagal paskirtį, apleistų arba neprižiūrimų patalpų ir statinių nustatymo tvarkos apraše aiškiai nustatyti vykdymo terminai, kontrolės ir priežiūros funkcijos, apskundimo tvarka. Savivaldybės administracijoje gaunami ir siunčiami dokumentai registruojami ir tvarkomi elektroninėje Dokumentų valdymo sistemoje, kurioje talpinama daugumos dokumentų nuskenuoti variantai, kurių negalima ištrinti ar pakeisti, todėl tai užtikrina atliekamų procedūrų skaidrumą ir viešumą.

Kauno miesto savivaldybės priimti teisės aktai veiklos, nustatant nenaudojamus, naudojamus ne pagal paskirtį, apleistus arba neprižiūrimus nekilnojamojo turto objektus, sudarant ir keičiant tokių objektų sąrašą, srityje išsamiai reglamentuoja tarnautojų pareigas ir turimus atlikti veiksmus. Gavus konkretaus nekilnojamojo turto savininko prašymą, jis skiriamas nagrinėti konkrečiam Savivaldybės administracijos darbuotojui ir žinant, kad Kauno miesto savivaldybės administracijoje veikia Dokumentų valdymo sistema, kurioje kontroliuojama visi pavedimai ir jų vykdymo terminai, galima teigti, kad šioje srityje yra tinkama kontrolė ir atsakomybė už tai, kad gauti asmenų prašymai bus įvykdyti teisės aktų nustatytais terminais ir tvarka.

Analizuojamu laikotarpiu šioje veiklos srityje nusikalstamų veikų, kurios būtų pripažintos įsiteisėjusiais teismo sprendimais, nebuvo.

Veiklos, nustatant nenaudojamus, naudojamus ne pagal paskirtį, apleistus arba neprižiūrimus nekilnojamojo turto objektus, sudarant ir keičiant tokių objektų sąrašą, srityje be Kauno miesto savivaldybės administracijos *kitos savivaldybės įstaigos bei įmonės veiklos nevykdė ir nevykdo.*

Išvada.

Kauno miesto savivaldybė įstatymų ir kitų teisės norminių aktų pagrindu priėmė būtinus teisės aktus, nustatančius (detalizuojančius) nenaudojamų, naudojamų ne pagal paskirtį, apleistų arba neprižiūrimų patalpų ir statinių nustatymą, jų įtraukimą į nenaudojamų, naudojamų ne pagal paskirtį, apleistų arba neprižiūrimų patalpų ir statinių sąrašą ar išbraukimą iš šio sąrašo, tačiau išlieka maža korupcijos pasireiškimo tikimybė dėl galimybių dviprasmiškai aiškinti ir taikyti Nenaudojamų, naudojamų ne pagal paskirtį, apleistų arba neprižiūrimų patalpų ir statinių nustatymo tvarkos aprašo 13 p. nurodytas aplinkybes, kurių egzistavimas sudaro pagrindą (net ir atitinkantį įtraukimo į nenaudojamų, naudojamų ne pagal paskirtį, apleistų arba neprižiūrimų statinių ir patalpų sąrašą kriterijams) nekilnojamąjį turtą į šį Sąrašą neįtraukti arba iš jo išbraukti.

Siūlymas.

Atsižvelgiant į tai, kad Nenaudojamų, naudojamų ne pagal paskirtį, apleistų arba neprižiūrimų patalpų ir statinių nustatymo tvarkos aprašo nauja redakcija buvo patvirtinta neseniai (2016 m. gegužės 24 d.), ateityje analizuoti ar praktiškai įtraukiant į nenaudojamų, naudojamų ne pagal paskirtį, apleistų arba neprižiūrimų nekilnojamojo turto objektų sąrašą ir iš jo išbraukiant nebuvo netinkamai nustatytos ir pritaikytos tvarkos aprašo 13 p. nurodomos aplinkybės, taip be pagrindo neįtraukiant ar išbraukiant nekilnojamąjį turtą, kuris atitiko įtraukimo į nenaudojamų, naudojamų ne pagal paskirtį, apleistų arba neprižiūrimų statinių ir patalpų sąrašą kriterijams. Paaaiškėjus tokiems faktams nedelsiant keisti Nenaudojamų, naudojamų ne pagal paskirtį, apleistų arba neprižiūrimų patalpų ir statinių nustatymo tvarkos aprašą ar priimti naujus Kauno miesto savivaldybės teisės aktus, apribosiančius galimybes be pagrindo neįtraukti į minėtą Sąrašą ar iš jo išbraukti nekilnojamąjį turtą, kuris atitinka įtraukimo į nenaudojamų, naudojamų ne pagal paskirtį, apleistų arba neprižiūrimų statinių ir patalpų sąrašą kriterijams.

PRIDEDAMA:

1. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo klausimynas Kauno miesto savivaldybės administracijos veiklos, nustatant nenaudojamus, naudojamus ne pagal paskirtį, apleistus ar

neprižiūrimus nekilnojamojo turto objektus, sudarant ir keičiant tokių objektų sąrašą srityje 2017 m. rugsėjo 27 d. Nr. 32-3-13, 7 lapai.

2. Nenaudojamų, naudojamų ne pagal paskirtį, apleistų arba neprižiūrimų patalpų ir statinių nustatymo tvarkos aprašas su pakeitimais, atspausdintas elektroninis dokumentas, 4 lapai.

3. 2015 m. lapkričio 10 d. Savivaldybės tarybos sprendimas Nr. T-619 „Dėl 2016 metų nekilnojamojo turto mokesčio tarifų nustatymo“, elektroninio dokumento nuorašas, 1 lapas.

4. 2016 m. gegužės 24 d. Savivaldybės tarybos sprendimas Nr. T-242 „Dėl 2017 metų nekilnojamojo turto mokesčio tarifų nustatymo“, elektroninio dokumento nuorašas, 1 lapas.

5. 2017 m. gegužės 23 d. Savivaldybės tarybos sprendimas Nr. T-286 „Dėl 2018 metų nekilnojamojo turto mokesčio tarifų nustatymo“, elektroninio dokumento nuorašas, 1 lapas.

6. Mokesčių lengvatų teikimo taisyklės su pakeitimais, atspausdintas elektroninis dokumentas, 7 lapai.

7. Viešai internete skelbiama informacija dėl nenaudojamų, naudojamų ne pagal paskirtį, apleistų arba neprižiūrimų patalpų ir statinių, 5 lapai.

8. Savivaldybės administracijos direktoriaus 2014 m. kovo 31 d. įsakymas Nr. A-895 „Dėl Prekybos ir paslaugų viešosiose vietose komisijos sudarymo ir jos nuostatų tvirtinimo“ su pakeitimais, atspausdintas elektroninis dokumentas, 8 lapai.

9. Finansų ir ekonomikos skyriaus nuostatai, patvirtinti Savivaldybės administracijos direktoriaus 2017 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. A-2502, atspausdintas elektroninis dokumentas, 6 lapai.

10. Finansų ir ekonomikos skyriaus Mokesčių poskyrio vedėjo pareigybės aprašymas, patvirtintas Savivaldybės administracijos direktoriaus 2017 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. A-2505, atspausdintas elektroninis dokumentas, 3 lapai.

11. Finansų ir ekonomikos skyriaus Mokesčių poskyrio vyriausiojo specialisto pareigybės aprašymas, patvirtintas Savivaldybės administracijos direktoriaus 2017 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. A-2504, atspausdintas elektroninis dokumentas, 3 lapai.

12. Savivaldybės administracijos direktoriaus 2017 m. vasario 2 d. įsakymas Nr. A-368 „Dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos filialų seniūnijų nuostatų patvirtinimo“ ir juo patvirtinti vienos iš seniūnijų – Šilainių seniūnijos nuostatai, atspausdintas elektroninis dokumentas, 7 lapai.

13. Centro seniūnijos vyriausiojo specialisto pareigybės aprašymas, patvirtintas Savivaldybės administracijos direktoriaus 2017 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. A-2621, atspausdintas elektroninis dokumentas, 3 lapai.

14. Šilainių seniūno pareigybės aprašymas, patvirtintas Savivaldybės administracijos direktoriaus 2017 m. birželio 20 d. įsakymu Nr. A-2369, atspausdintas elektroninis dokumentas, 3 lapai.

Centrinio viešųjų pirkimų ir koncesijų skyriaus
vedėjo pavaduotojas

Antanas Mockus